

ZARZĄDZENIE NR 3 /2015
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BIAŁYMSTOKU
z dnia 16 marca 2015 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody

„Ostoja Bobrów Marycha”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, 628 i 842, z 2014 r. poz. 805, 850, 926, 1002, 1101 i 1863 oraz z 2015 r. poz. 222) zarządza się co następuje:

§ 1. Ustanawia się na pięć lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Ostoja Bobrów Marycha”, zwanego dalej rezerwatem.

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, uwzględniają:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, określone w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, gatunków roślin, zwierząt i grzybów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, określony w załączniku nr 2 do zarządzenia;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną oraz krajobrazową.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest w całości ochroną czynną.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Białymstoku

dy. inż. Leszek Witajewski

RADCA PRAWNY

mgr Anna E. Dubiejko

61-305

Załącznik nr 1

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROZEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB
OGRANICZANIA TYCH ZAGROZEŃ I ICH SKUTKÓW**

L.p.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych.	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń ich skutków.
1.	Zmiana warunków wodnych (obniżenie poziomu wód gruntowych).	Zaniechanie zmian (działań) w otoczeniu rezerwatu mogących prowadzić do zmian poziomu wód gruntowych w jego granicach. Monitoring rzeki Czarnej.
2.	Niszczenie oznakowań i infrastruktury rezerwatu.	Bieżące naprawy i uzupełnianie infrastruktury i oznakowań. Wzmoczone patrolowanie obszaru rezerwatu przez służby leśne w okresie letnim.
3.	Zaśmiecanie terenu.	Zbieranie śmieci. Edukacja społeczeństwa. Wzmoczone patrolowanie obszaru rezerwatu przez służby leśne w okresie letnim.

Załącznik nr 2

**OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW, GATUNKÓW
ROŚLIN, ZWIERZĄT I GRZYBÓW Z PODANIEM RODZAJU, ROZMIARU I
LOKALIZACJI ZADAŃ OCHRONNYCH**

L.p.	Rodzaj i rozmiar poszczególnych zadań ochronnych.	Lokalizacja poszczególnych zadań ochronnych (adres leśny).
1.	Czyszczenie linii podziału powierzchniowego lasu – według potrzeb.	Cały obszar rezerwatu.
2.	Usuwanie śmieci.	Cały obszar rezerwatu.
3.	Naprawa, wymiana lub ustawianie nowych tablic informacyjnych.	Cały obszar rezerwatu.
4.	Wzmoczone patrolowanie obszaru rezerwatu przez służby leśne, szczególnie w okresie letnim.	Cały obszar rezerwatu.

UZASADNIENIE

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Ostoja Bobrów Marycha” zostały opracowane zgodnie z art. 22 ust. 2 pkt. 2, ust. 3, 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.).

Rezerwat przyrody „Ostoja Bobrów Marycha” funkcjonuje w oparciu o Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku z dnia 4 lutego 2013 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Ostoja Bobrów Marycha” (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2013 r. poz. 1064). Celem ochrony rezerwatu jest ochrona bobrów.

Rezerwat przyrody „Ostoja Bobrów Marycha” obejmuje obszar gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa będących w zarządzie Nadleśnictwa Suwałki. Pod względem administracyjnym położony jest on w województwie podlaskim, powiecie suwalskim, gminie Krasnopol.

Z uwagi na charakter rezerwatu oraz cel jego ochrony objęto go ochroną czynną.

Identyfikując istniejące zagrożenia, sposoby ich eliminacji lub ograniczenia oraz określając działania ochronne w rezerwacie uwzględniono jego cel ochrony oraz sytuację w nim panującą od czasu jego ustanowienia. Obecnie głównymi zagrożeniami dla celu ochrony rezerwatu jest zmiana stosunków wodnych (obniżenie poziomu wód gruntowych), niszczenie oznakowań i infrastruktury rezerwatu oraz zaśmiecanie jego obszaru. Proponowane działania ochronne mają na celu wyeliminowanie przedmiotowych zjawisk.

Projekt zarządzenia powstał w porozumieniu z Nadleśnictwem Suwałki (podmiot władający gruntami rezerwatu). Nadleśnictwo Suwałki zgłosiło do zarządzenia poniższe uwagi, do których Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku ustosunkował się w poniższy sposób:

1. Zaproponowano dodanie jako jedno z zagrożeń dla rezerwatu: „Obumieranie drzew powodowane przez masowe występowanie szkodników.” oraz jako sposób jego eliminacji lub ograniczania: „Usuwanie drzew zasiedlonych”. Przedmiotem ochrony rezerwatu nie są drzewa, w związku z czym ich obumieranie nie powinno być traktowane jako zagrożenie dla rezerwatu. Ponadto należy zauważyć, że w ochronie przyrody w odróżnieniu od gospodarki leśnej nie funkcjonuje pojęcie „szkodnika”.

2. Zaproponowano dodanie jako jedno z zagrożeń dla rezerwatu: „Uszkodzenie drzewostanów w wyniku działania wiatru, śniegu i lodu.” oraz jako sposób jego eliminacji lub ograniczania: „Usuwanie drzew połamanych i wywróconych, utrudniających poruszanie się i zagrażających bezpieczeństwu w sąsiedztwie dróg.”. Należy podkreślić, że drzewa zagrażające bezpieczeństwu powszechnemu np. wskutek obumarcia mogą być ścinane zgodnie z art. 15 ust 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) w związku z czym zamieszczenie wspomnianego zapisu jest nieuzasadnione.

3. Zaproponowano dodanie do zabiegów ochrony czynnej zapisu: „Usuwanie drzew zasiedlonych przez szkodniki owadzie (posusz czynny) – z możliwością pozyskania gatunków iglastych.”. Przedmiotowy zapis zdaniem organu jest niezasadny. Przedmiotem ochrony rezerwatu nie są drzewa, a ich zasiedlanie przez owady i obumieranie nie ma bezpośredniego wpływu na cel ochrony dlatego też odstąpiono od uwzględnienia propozycji. Ponadto należy zauważyć, że w ochronie przyrody w odróżnieniu od gospodarki leśnej nie funkcjonuje pojęcie „szkodnika”. Należy również podkreślić, że drzewa zagrażające bezpieczeństwu powszechnemu np. wskutek obumarcia mogą być ścinane zgodnie z art. 15 ust 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.)

4. Zaproponowano dodanie do zabiegów ochrony czynnej zapisu: „Usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i zwierząt – wywóz pozyskanej biomasy poza rezerwat.”. Dodanie tego zapisu jest nieuzasadnione. Należy zauważyć, że drzewa zagrażające bezpieczeństwu powszechnemu mogą być ścinane zgodnie z art. 15 ust 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.).

5. Zaproponowano dodanie do zabiegów ochrony czynnej zapisów: „Wznawianie granic i odnawianie słupków oddziałowych – według potrzeb. Oznakowanie granic rezerwatu poprzez malowanie zielonych opasek na pniach drzew – według potrzeb.”. Wskazać należy, że oznakowanie rezerwatów zgodnie z art. 115 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) polega na umieszczaniu na jego obrzeżach lub w jego pobliżu odpowiednich tablic nie zaś na malowaniu opasek na drzewach. Odnawianie słupków natomiast w opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku jest dopuszczalne na podstawie odstępstwa od umieszczania znaków związanych z udostępnianiem rezerwatu ujętego w art. 15 ust. 1 pkt 19. Z uwagi na powyższe nie wprowadzono niniejszych zapisów do zarządzenia.

6. Zaproponowano dodanie do zabiegów ochrony czynnej zapisu: „Podkrzesanie drzew rosnących wzdłuż dróg w celu ich odsłonięcia i poprawy widoczności.”. Należy wskazać, że działania te, jeżeli tylko będą związane z zapewnieniem bezpieczeństwa powszechnego, mogą być realizowane w oparciu o art. 15 ust 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.).

7. Zaproponowano dodanie do zabiegów ochrony czynnej zapisu: „Usuwanie z dróg drzew wywróconych i złamanych pochodzących z rezerwatu.”. Należy wskazać, że działania te, będąc związanymi z zapewnieniem bezpieczeństwa powszechnego, mogą być realizowane w oparciu o art. 15 ust 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.). Ponadto należy wskazać, że drewno które znalazło się poza rezerwatem w wyniku np. wywrócenia nie musi być ponownie w nim umieszczane. Drewno to może zostać pozyskane.

8. Zaproponowano dodanie do zabiegów ochrony czynnej zapisu: „Dochodzenie rannej zwierzyny w wyniku kolizji drogowych oraz postrzałków na terenie rezerwatu.”. Działanie to nie jest związane z celem ochrony rezerwatu dlatego też jego wprowadzenie nie jest zasadne.

W odniesieniu jednak do przypadku wejścia na teren rezerwatu postrzałka lub rannej w wyniku kolizji zwierzyny należy wskazać, że jeżeli taka zwierzyna zagraża bezpieczeństwu powszechnemu to jej dojscie i dostrzelenie jest możliwe w oparciu o art. 15 ust 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.).

Wejście w życie niniejszego zarządzenia nie spowoduje dodatkowych obciążeń dla budżetu Skarbu Państwa.